

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Marek Dobrowolski

SSN Oktawian Nawrot

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Krzysztof Wiak (sprawozdawca)

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie ze skargi partii politycznej N. (poprzednio S.)

na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 października 2017 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej S. o źródłach pozyskania środków finansowych w 2016 r.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 4 września 2024 r.,

1. podejmuje zawieszone postępowanie;

2. oddala skargę.

Joanna Lemańska

Tomasz Demendecki

Marek Dobrowolski

Oktawian Nawrot

Janusz Niczyporuk

Krzysztof Wiak

Paweł Wojciechowski

s.h.

Państwowa Komisja Wyborcza (dalej: „PKW”) uchwałą z dnia 2 października 2017 r. w sprawie sprawozdania partii politycznej S. (dalej: „Partia” lub „skarżąca”) o źródłach pozyskania środków finansowych w 2016 r. postanowiła odrzucić sprawozdanie Partii o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2016 r. z powodu naruszenia art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1215, dalej: „u.p.p.”).

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że w sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) Partia wykazała, iż w okresie sprawozdawczym uzyskała przychody w łącznej wysokości 8 516 386,28 zł, z czego wpływy na rachunek bankowy wyniosły 8 149 795,87 zł. Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan środków finansowych Funduszu Wyborczego wyniósł 7543,49 zł, w tym na rachunku bankowym 4725,38 zł. Oraz w kasie 2818,11 zł.

W okresie sprawozdawczym Partia uczestniczyła w wyborach uzupełniających do Rady Miasta O., przeprowadzonych 29 maja 2016 r. Postanowieniem Komisarza Wyborczego we W. z dnia 20 grudnia 2016 r., sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Partii z wyborów uzupełniających

do Rady Miasta O., zostało odrzucone z powodu naruszenia art. 129 § 2 pkt 2 oraz art. 132 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 2408, dalej: „k.wyb.”). Komitet ten przyjął i wydatkował na cele związane z wyborami środki finansowe w wysokości 120,00 zł, pozyskane od osoby fizycznej po dniu wyborów, co zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego, stanowi podstawę do odrzucenia sprawozdania finansowego komitetu wyborczego.

Według PKW, stwierdzenie naruszenia przez Partię art. 35 ust. 2 u.p.p. jest konsekwencją odrzucenia przez Komisarza Wyborczego we W. sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Partii uczestniczącego w wyborach uzupełniających do Rady Miasta O., przeprowadzonych w dniu 29 maja 2016 r. Naruszenie tego przepisu, na podstawie art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p., stanowi podstawę do odrzucenia sprawozdania.

Pismem z 24 października 2017 r. Partia wniosła skargę na powyższą uchwałę PKW, zarzucając jej naruszenie:

1. art. 38a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p. w zw. z art. 35 ust. 2 u.p.p., poprzez ich zastosowanie w sytuacji, gdy norma wynikająca z przywołanych przepisów znajduje zastosowanie jedynie w sytuacji naruszenia przez partię polityczną nakazu gromadzenia środków finansowych na kampanie wyborcze z pominięciem Funduszu Wyborczego, które zostałyby ujawnione przez PKW w związku z badaniem sprawozdania finansowego, w tym przypadku zaś nie doszło do naruszenia prawa, polegającego na złamaniu nakazu gromadzenia środków finansowych na kampanię wyborczą z pominięciem Funduszu Wyborczego przez partię polityczną ani kogokolwiek, kto działałby w jej imieniu;

2. art. 38a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p. w zw. z art. 35 ust. 2 u.p.p. w zw. z art. 144 § 1 pkt 3 lit. c k.wyb., poprzez ich błędne zastosowanie skutkujące odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p. na skutek przekazania przez osobę fizyczną kwoty 120 zł bezpośrednio na rachunek komitetu wyborczego partii politycznej, a więc z pominięciem funduszu wyborczego tej partii,

podczas gdy sytuacja taka stanowi naruszenie 129 § 2 pkt 2 oraz 132 § 1 k.wyb. przez komitet wyborczy, więc zastosowanie w takiej sytuacji powinny znaleźć jedynie przepisy ustawy szczególnej, tj. Kodeksu wyborczego, a stosowanie art. 38a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p. powinno być wyłączone, która to interpretacja pozostaje w zgodzie z prokonstytucyjną wykładnią analizowanych przepisów, tj. uwzględniającą normy wynikające z art. 2, art. 11, art. 13 i art. 58 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 oraz art. 64 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP także z zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, a nadto z uwzględnieniem normy wynikającej z 134 § 6 k.wyb.;

3. art. 38a ust. 1 pkt 3, art. 38a ust. 2 pkt 3 i art. 38d u.p.p. w zw. z art. 2, art. 11, art. 13 i art. 58 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 oraz art 64 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, przez ich błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że zastosowane przepisy ustawy o partiach politycznych mają charakter kategoryczny i nie pozostawiają żadnego marginesu oceny, podczas gdy wykładnia powyżej wymienionych przepisów powinna być zgodna z wywodzonymi z Konstytucji RP zasadami proporcjonalności i sprawiedliwości społecznej, zasadą wolności zrzeszania i ochrony praw majątkowych, z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy, rodzaju i rozmiaru naruszenia prawa, a w szczególności faktu, czy dane naruszenie prawa jest naruszeniem jednostkowym, o niskiej szkodliwości, niepowodującym realnych negatywnych konsekwencji dla porządku publicznego lub ochrony wolności i praw innych osób, popełnionym samowolnie przez osoby trzecie, czy też ma charakter poważnej, powszechnej praktyki;

4. art. 134 § 6 k.wyb., poprzez pominięcie wynikającej zeń normy.

Skarżąca zarzuciła również, że zaskarżona uchwała PKW została wydana na podstawie przepisów ustawy niezgodnych z Konstytucją RP, w tym w szczególności:

1) art. 38a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p. w zakresie, w jakim przewidują obowiązek odrzucenia przez PKW sprawozdania finansowego partii politycznej w każdym przypadku gromadzenia lub dokonywania wydatków na kampanie wyborcze z pominięciem

Funduszu Wyborczego, niezależnie od okoliczności, przyczyn i skali naruszeń przepisów o finansowaniu kampanii wyborczych oraz wartości środków gromadzonych lub wydatkowanych są niezgodne z art. 2, art. 11 ust. 1, art. 58 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 64 ust. 1 oraz ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

2) art. 38d w zw. z art. 38a ust. 1 pkt 3 i w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p., w zakresie, w jakim przewiduje skutek odrzucenia przez PKW sprawozdania finansowego partii politycznej w postaci utraty przez partię polityczną prawa do otrzymania subwencji w następnych 3 latach, w których uprawniona jest do jej otrzymywania, są niezgodne z art. 2, art. 11 ust. 1, art. 58 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 oraz art. 64 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Skarżąca wniosła o uwzględnienie przez Sąd Najwyższy jej odwołania i uznanie skargi za zasadną.

Ponadto, skarżąca zwróciła się o skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego pytania prawnego co do zgodności 38a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 5 i w zw. z art. 38d u.p.p. z art. 2, art. 11, art. 13 i art. 58 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 oraz art. 64 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Odpowiedź na powyższą skargę złożył Przewodniczący PKW. W piśmie z 6 listopada 2017 r. wniósł o jej oddalenie.

Postanowieniem z 13 grudnia 2017 r. (III SW 3/17) Sąd Najwyższy zawiesił postępowanie w sprawie do czasu zakończenia postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie P 8/17.

Uchwałą Krajowej Konwencji S. z 14 grudnia 2019 r. dokonano zmian w statucie Partii. S. zmienił nazwę na N.

Postanowieniem z 15 grudnia 2022 r., Trybunał Konstytucyjny umorzył postępowanie w sprawie P 8/17.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 Konstytucji RP, finansowanie partii politycznych jest jawne. Zasada ta została powtórzona również w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, określającej instrumenty służące do ochrony prawidłowej realizacji zasady jawności finansowania partii politycznych. Zgodnie z art. 25 ust. 1 u.p.p., partii politycznej mogą być przekazywane środki finansowe jedynie przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem przepisów art. 24 ust. 4 i 7, art. 28 ust. 1 u.p.p. oraz przepisów ustaw dotyczących wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego w zakresie dotacji podmiotowej.

Partia polityczna składa PKW, nie później niż do 31 marca każdego roku, sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym (art. 38 ust. 1 u.p.p.). W przypadku stwierdzenia, że gromadzenie lub dokonywanie wydatków na kampanie wyborcze nastąpiło z pominięciem Funduszu Wyborczego, PKW odrzuca sprawozdanie finansowe partii politycznej (art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p.). Zgodnie z art. 38d zd.1 u.p.p., w przypadku odrzucenia przez PKW sprawozdania lub – w razie skargi na postanowienie o odrzuceniu sprawozdania – w przypadku oddalenia skargi przez Sąd Najwyższy, partia polityczna traci prawo do otrzymania subwencji w następnych 3 latach, w których uprawniona jest do jej otrzymywania.

W zaskarżonej uchwale PKW wskazała, że jedynym powodem odrzucenia sprawozdania finansowego Partii było naruszenie art. 35 ust. 2 u.p.p. w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p. PKW podkreśliła przy tym, że wyprowadzona z tych przepisów norma ma charakter kategoryczny i nie daje żadnego marginesu oceny, w tym uwzględnienia proporcji środków przyjętych ze źródeł niedozwolonych do ogólnej kwoty przychodów partii politycznej. Nie ma również znaczenia, czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny, czy też

wynikało z nieznamości przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych.

Należy zaznaczyć, że w dacie powzięcia przez PKW zaskarżonej uchwały (tj. 2 października 2017 r.) art. 38a ust. 2 u.p.p. przewidywał jedyną konsekwencję – w postaci odrzucenia sprawozdania partii politycznej – w przypadku stwierdzenia wymienionych w tym przepisie uchybień, nie różnicując sytuacji prawnej partii w zależności od stopnia czy wagi naruszenia. W późniejszym czasie ustawodawca dostrzegł jednak potrzebę zróżnicowania skutków prawnych uchybień w zakresie gospodarki finansowej partii politycznej z uwagi na ich charakter i rozmiary oraz ustawą z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.497, dalej: „ustawa nowelizująca”) dokonał stosownych zmian w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Tym samym, uznając obowiązujące wówczas regulacje za zbyt rygorystyczne, na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy nowelizującej, postanowiono złagodzić sankcje grożące za te uchybienia i – pomimo ich stwierdzenia – dopuszczono przyjęcie sprawozdania partii politycznej o źródłach pozyskania środków finansowych, w przypadku, gdy dotyczyły one kwot niewielkich w stosunku do przychodów partii w całym okresie sprawozdawczym. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 38a ust. 1 pkt 2 u.p.p., który obowiązuje od 31 marca 2023 r., PKW w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania przyjmuje sprawozdanie ze wskazaniem uchybień, w szczególności w przypadku gdy:

- a) pozyskane, przyjęte lub gromadzone z naruszeniem art. 24 ust. 8, art. 25 ust. 1, art. 25 ust. 4a środki finansowe lub wartości niepieniężne nie przekraczają:
 - 1% ogólnej kwoty przychodów partii politycznej – jeśli przychody partii w okresie sprawozdawczym nie przekroczyły 1 000 000 zł, lub
 - 0,1% ogólnej kwoty przychodów partii politycznej – jeśli przychody partii w okresie sprawozdawczym przekroczyły 1 000 000 zł,
- b) czynności skutkujące zmniejszeniem wartości zobowiązań partii politycznej przez inną osobę aniżeli wymieniona w art. 25 ust. 1 i art. 25a ust. 1 lub dokonane z naruszeniem limitu wpłat, o którym mowa w art. 25 ust. 4, nie przekraczają:

- 1% ogólnej kwoty przychodów partii politycznej – jeśli przychody partii w okresie sprawozdawczym nie przekroczyły 1 000 000 zł, lub
- 0,1% ogólnej kwoty przychodów partii politycznej – jeśli przychody partii w okresie sprawozdawczym przekroczyły 1 000 000 zł.

Należy podkreślić, że powyższe uregulowanie nie będzie miało zastosowania do wszystkich uchybień, w przypadku których – co do zasady – PKW odrzuca sprawozdanie partii politycznej (art. 38a ust. 2 u.p.p.). Pomimo że ustawodawca zdecydował się na pewne złagodzenie przepisów w tym zakresie, nie oznacza ono jednak generalnej liberalizacji norm określających obowiązki sprawozdawcze partii politycznych. Należy bowiem zauważyć, że ustawodawca szczegółowo określił sytuacje, w jakich jest możliwe przyjęcie sprawozdania przez PKW ze wskazaniem uchybień – z wyliczeniem konkretnych zachowań i osób, których naruszenia te dotyczą. Wykładnia art. 38a ust. 2 u.p.p. prowadzi do wniosku, że wyprowadzona z tego przepisu norma obejmuje tylko przypadki naruszeń odnoszących się do niewielkich kwot (1% lub 0,1% w stosunku do przychodów partii w okresie sprawozdawczym) w zakresie aktywów finansowych partii (pozyskiwania, przyjmowania lub gromadzenia środków finansowych lub wartości niepieniężnych – art. 38a ust. 1 pkt 2 a) u.p.p.) i jej pasywów (czynności skutkujących zmniejszeniem wartości zobowiązań partii politycznej – art. 38a ust. 1 pkt 2 b) u.p.p.). Dodatkowo ustawodawca zastrzegł, że zakres wskazanych nieprawidłowości jest ograniczony tylko do tych, które nastąpiły z naruszeniem wymienionych *expressis verbis* w art. 38a ust. 1 pkt 2 u.p.p. przepisów – regulujących przede wszystkim przekazywanie partii politycznej funduszy przez osoby fizyczne, wspierające finansowanie partii (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 sierpnia 2024 r., I NSW 9/22).

Powyższej wykładni nie zmienia użyte w nim sformułowanie „w szczególności”, poprzedzające opisy uchybień skutkujących przyjęciem sprawozdania.

Po pierwsze, za taką interpretacją przemawia to, że regulacje związane z finansowaniem partii politycznej i jej obowiązkami sprawozdawczymi zalicza się do prawa publicznego. Z tego względu niedopuszczalne jest stosowanie wobec nich wykładni rozszerzającej lub odwoływanie się do analogii. Prowadziłoby to

bowiem wprost do naruszenia zasady pewności co do stosowanego prawa, w niniejszym przypadku – reguł kształtujących zasady finansowania działalności partii politycznych i prowadzonych przez nie kampanii wyborczych. Analogiczną wykładnię przyjął także Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z 15 grudnia 2022 r. (P 8/17), w którym wskazał, że „[o]drzucenie sprawozdania finansowego przez PKW musi nastąpić w każdym przypadku gromadzenia środków finansowych lub dokonywania wydatków na kampanie wyborcze z pominięciem Funduszu Wyborczego. Regulacja ta ma charakter bezwzględny. Nie mają znaczenia wielkość kwoty gromadzonej lub wydatkowanej z pominięciem Funduszu Wyborczego, jak i okoliczności dokonania tego naruszenia, czy było to działanie zamierzone, czy przypadkowe”. Powyższe orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego zapadło zanim ustawodawca zdecydował się na zróżnicowanie skutków prawnych uchybień w zakresie gospodarki finansowej partii politycznej z uwagi na ich charakter i rozmiary, jednakże stwierdzenie, że powyższa regulacja „ma charakter bezwzględny”, przemawia za koniecznością prowadzenia ścisłej wykładni jej przepisów również w aktualnym stanie prawnym.

Po drugie, art. 38a ust. 1 pkt 2 u.p.p. trzeba postrzegać jako wyjątek od zasady, zgodnie z którą pierwotnie nawet najmniejsze uchybienie pociągało za sobą skutek w postaci odrzucenia sprawozdania. W aktualnym stanie prawnym nadal istnieje zamknięty katalog podstaw do odrzucenia przez PKW sprawozdania partii politycznej (art. 38a ust. 1 pkt 3 u.p.p.), a jedynie wobec części wymienionych w nim uchybień przewidziano odmienny skutek. Wyjątek ten nie może być interpretowany rozszerzająco wykraczając poza przedmiotowy zakres zasady, którą koryguje.

Po trzecie, należy uwzględnić, że w powołanym przepisie szczegółowo określono, jakiego rodzaju naruszenia eliminują konieczność odrzucenia sprawozdania finansowego partii politycznej. Gdyby wolą racjonalnego ustawodawcy było dopuszczenie powyższego skutku również wobec innych nieprawidłowości, to z całą pewnością uwzględniłby takie przypadki we wskazanym przepisie, zwłaszcza, że katalog, o którym mowa w art. 38a ust. 2 u.p.p. obejmuje opisy różnorodnych naruszeń związanych z pozyskiwaniem, przyjmowaniem lub gromadzeniem środków finansowych lub wartości niepieniężnych

albo czynności skutkujących zmniejszeniem zobowiązań partii politycznej. Za wąskim rozumieniem tej regulacji przemawiają również motywy zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy zmieniającej, w których stwierdzono, że nowy stan prawny pozwoli na przyjęcie sprawozdania ze wskazaniem uchybień „tylko wtedy, gdy” wystąpią wymienione w niej uchybienia (Uzasadnienie, s. 31, druk nr 2897, Sejm IX kadencji).

Odnosząc powyższe ustalenia do niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że naruszenie, które w przypadku skarżącej stanowiło podstawę odrzucenia jej sprawozdania finansowego za 2016 r., nie można zaliczyć do kategorii tych nieprawidłowości, które pozwalałyby na zastosowanie normy z art. 38a ust. 1 pkt 2 u.p.p. Gromadzenie lub dokonywanie wydatków na kampanie wyborcze z pominięciem Funduszu Wyborczego (co zakwestionowała PKW), ani nie obejmuje samego pozyskiwania, przyjmowania lub gromadzenia środków finansowych lub wartości niepieniężnych przez partię polityczną, ani nie jest czynnością skutkującą zmniejszaniem wartości jej zobowiązań. Naruszenie to ma charakter wtórny i sprowadza się do nieprawidłowego postępowania partii politycznej w zakresie finansowania kampanii wyborczej, co nie jest tożsame z nieprawidłowym pozyskiwaniem i wydatkowaniem środków przez partię.

Szczegółowe regulacje dotyczące Funduszu Wyborczego oraz gromadzenia na nim środków finansowych zostały określone w art. 35 i nast. u.p.p. W niniejszej sprawie naruszenie sprowadzało się do przyjęcia i wydatkowania na rzecz kampanii wyborczej środków, które zostały wpłacone na rzecz komitetu wyborczego Partii przez osobę prywatną, a nie za pośrednictwem jej funduszu wyborczego. Komitet wyborczy Partii przyjął i wydatkował otrzymane środki, zamiast zwrócić je wpłacającemu. Tym samym skarżąca dopuściła się naruszenia art. 35 ust. 2 u.p.p., zgodnie z którym wydatki partii politycznej na finansowanie jej udziału w wyborach do Sejmu i do Senatu, w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach organów samorządu terytorialnego mogą być dokonywane tylko za pośrednictwem Funduszu Wyborczego od dnia rozpoczęcia kampanii wyborczej. W tym celu środki pieniężne przekazywane są na odrębny rachunek bankowy komitetu wyborczego. Słusznie wskazał też Przewodniczący PKW, w odpowiedzi na skargę Partii,

że partia polityczna nie może zostać zwolniona z odpowiedzialności za operacje przeprowadzane na rachunku bankowym swojego komitetu wyborczego. Komitet ten nie stanowi bowiem odrębnego od partii politycznej podmiotu, lecz pozostaje bezpośrednio z nią powiązany – również w zakresie finansowania kampanii wyborczej. Odpowiedzialność partii politycznej pozostaje tożsama z odpowiedzialnością jej komitetu wyborczego – w każdym aspekcie jego funkcjonowania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że do naruszenia dochodzi zarówno wtedy, gdy wydatki na kampanię wyborczą pokrywane są wprost z rachunku bankowego będącego kontem podstawowym partii politycznej, jak i z rachunku bankowego komitetu wyborczego, o ile nie zostały na ten rachunek przekazane za pośrednictwem funduszu wyborczego partii politycznej (rachunku bankowego tego funduszu), lecz z rachunku podstawowego partii politycznej (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2016 r., III SW 1/16). Co więcej, przyjmuje się, że do naruszenia wskazanej normy dochodzi również w przypadku, gdy wydatki komitetu wyborczego związane z płatnością za określoną fakturę są uiszczane ze środków prywatnych osoby fizycznej, nawet jeśli następnie komitet ten zwrócił tej osobie ich równowartość (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 sierpnia 2024 r., I NSW 53/24). Istotą wskazanej regulacji jest bowiem pełne zagwarantowanie transparentności finansowania przez partie polityczne kampanii wyborczych i przeciwdziałanie potencjalnym nadużyciom w tym zakresie. Stanowczość powyższych norm prowadzi do wniosku, że jakiegokolwiek naruszenia w tym względzie, nawet nieintencjonalne lub odznaczające się niewielkim wymiarem finansowym, muszą zostać potraktowane jako spełniające przesłanki do odrzucenia sprawozdania partii politycznej, o których mowa w art. 38a ust. 2 pkt 5 u.p.p. W skrajnych przypadkach interpretacja zaproponowana przez skarżącą mogłaby doprowadzić do celowych nadużyć, stosowanych przez partie polityczne w ramach prowadzonych przez siebie kampaniach wyborczych dla unikania odpowiedzialności za niewłaściwie pozyskiwane i wykorzystywane środki finansowe.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie 2 sentencji.

O podjęciu niniejszego postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 180 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. w związku z art. 34b ust. 2 w zw. z art. 38b u.p.p.

Joanna Lemańska

Tomasz Demendecki

Marek Dobrowolski

Oktawian Nawrot

Janusz Niczyporuk

Krzysztof Wiak

Paweł Wojciechowski

ZG

[ał]